

Factsheet Gezinsvervangend Wonen

Met deze factsheet, behorend bij de Leidraad Gezinsvervangende woonvormen 2023, vervallen de voorgaande gepubliceerde memo's en factsheets met werkafspraken omtrent de gezinsvervangende woonvormen. Deze factsheet is onderdeel van de Jeugdhulpcatalogus 2023 en de bijbehorende toelichting.

Inleiding

In de 'Jeugdvisie op wonen' (2020) is door de 9 gemeenten richting gegeven aan de openstaande vraagstukken over wonen voor Jeugdigen ([Jeugdvisie-op-wonen-WBW](#)). In onze woonvisie staat het zo thuis mogelijk opgroeien en zelfstandig worden centraal, zoals dat voor elke Jeugdige geldt. Wonen en zorg zien we daarbij als gescheiden van elkaar. De woonplek van de Jeugdige is leidend; de zorg volgt de Jeugdige.

Wat willen we bereiken?

- Een kind moet zo thuis mogelijk kunnen opgroeien.
- Voldoende beschikbare (langdurige) woonplekken waarbij kleinschaligheid een concreet uit te werken doel wordt.
- Bij uithuisplaatsing van een kind is dit zo kort mogelijk, met zo min mogelijk verplaatsingen en altijd met perspectief.
- Zorg volgt de Jeugdige.
- Optimale plaatsing bij verwijzing.

Hoe willen we dat gaan doen?

Samen met de gecontracteerde aanbieders van Gezinsvervangende woonvormen willen we als regio de komende jaren inzetten op de volgende acties:

- Inzetten voorliggend veld met hulp en ondersteuning waar ouders, Jeugdigen en hun netwerk op kunnen terugvallen.
- Inzet van ambulante hulp van gespecialiseerde Jeugdhulpaanbieders, gericht op het bestendigen van de woonplek.
- Variaties in woonvormen creëren om 'zo thuis mogelijk' te kunnen opgroeien.
- Samenwerking tussen aanbieders van Gezinsvervangende woonvormen inzetten op First Time Right (best passende zorg)
- Samenwerking tussen aanbieders van Gezinsvervangende woonvormen door middel van advies, observatie, ambulante ondersteuning en/of tijdelijke plaatsing bij een andere woonaanbieder.
- Samenwerking tussen aanbieders van Gezinsvervangende woonvormen en gespecialiseerde Jeugdhulpaanbieders, gericht op het bestendigen van de woonplek.
- Tijdig opstellen van een initiatiefplan voor de jeugdige met als doel duurzaam borgen van de aangeleerde vaardigheden, participatie en zelfredzaamheid.
- Jaarlijkse monitoring van aantal uithuisplaatsingen en aantal woonplekken.
- Jaarlijkse monitoring en analyse van het aantal 'breakdowns'

- **Administratie**

Verlenging arrangementen pleegzorg

Conform het jeugdzorgstelsel West-Brabant West dienen arrangementen langdurige pleegzorg één keer in de 12 maanden door de pleegzorgaanbieder in samenspraak met de jeugdprofessional of jeugdbeschermer inhoudelijk te worden geëvalueerd. Er moet dan bekeken worden of het arrangement met 12 maanden kan worden verlengd. Dit om administratieve last te beperken.

Deze evaluatie wordt door de pleegzorgaanbieder georganiseerd. De toetsing vindt bij voorkeur plaats in aanwezigheid van de verwijzer (de Jeugdprofessional of de Jeugdzorgwerker van de GI). De bevindingen van de toetsing worden in lijsten aan de betreffende gemeenten verstuurd.

Bij aanvang van een traject wordt een [arrangement](#) opgesteld met vorm/doelen/afspraken, waarop handtekeningen staan van alle betrokkenen (gezagsdragers/ouders, eventueel kind, gemeente of GI en pleegzorgaanbieder).

Bij wijziging van pleegzorgvorm (hulpverleningsvariant/kortverblijf naar opvoedingsvariant/langverblijf, van deeltijd naar hulpverlenings- of opvoedingsvariant, van opvoedingsvariant naar pleegoudervoogdij of in geval van verlengde pleegzorg) volstaat het een nieuw arrangement via het arrangementsformulier in te sturen met aangepaste vorm/doelen/afspraken, enkel ondertekend door de zorgaanbieder.

Wel is het van belang tijdens het evaluatiegesprek deze aanpassing duidelijk met elkaar in het zorgteam (gezagsdragers/ouders, eventueel kind, pleegouders, gemeente of GI en zorgaanbieder) te bespreken, hier consensus over te hebben en dit vast te leggen in het dossier (van zorgaanbieder en gemeente of GI). In het geval waar een GI betrokken is, draagt de GI er zorg voor dat de gemeente van deze aanpassing (wijziging van pleegzorgvorm/doelen/afspraken en akkoord hierop) op de hoogte wordt gesteld. De pleegzorgaanbieder stuurt het nieuwe arrangement in.

Bij wijziging binnen de pleegzorgvorm van doelen/afspraken (bijvoorbeeld binnen langverblijf pleegzorg verandert het doel van 'opgroeien in het pleeggezin' naar 'groeien naar zelfstandigheid') volstaat het een nieuw arrangement in te sturen met aangepaste doelen/afspraken, enkel ondertekend door de pleegzorgaanbieder. Ook hierbij geldt het belang van een evaluatiegesprek of initiatiefplan.

Bij verlenging zonder verandering van zorgvorm of doelen/afspraken volstaat het voeren van een evaluatiegesprek met betrokkenen (gezagsdragers/ouders, eventueel kind, pleegouders, gemeente of GI en zorgaanbieder). De uitkomst van het evaluatiegesprek wordt vastgelegd in het dossier (van zorgaanbieder en gemeente of GI). Er hoeft geen nieuw arrangement te worden opgesteld. De pleegzorgaanbieder stelt de gemeente op de hoogte van de verlenging middels de verlenglijst. In het geval waar een GI betrokken is, draagt de GI er zorg voor dat de gemeente van de verlenging en het akkoord hierop op de hoogte wordt gesteld.

Handtekeningen:

Bij pleegzorg is het vaak lastig om bij start alle benodigde handtekeningen te verkrijgen voor een arrangement (met name die van biologische ouders). De pleegzorgaanbieder moet alles in werking zetten om alle handtekeningen zo snel mogelijk te verkrijgen. Zij hebben hierin een inspanningsverplichting. De pleegzorgplaatsing mag echter niet stagneren op basis van een niet verkregen handtekening, vooral als de veiligheid van het kind vraagt om doorpakken. Vanwege de rechtmatigheid moet bij besluit start arrangement (301) alsnog een termijn gesteld worden met de pleegzorgaanbieder voor de benodigde handtekeningen.

Deeltijdpleegzorg

Indien er sprake is van deeltijdpleegzorg, dan heeft de Pleegzorgaanbieder slechts aanspraak op een beperkt aantal "tranches" van vier (4) weken conform onderstaande tabel:

Aantal dagen Pleegzorg per week	Aantal tranches te declareren
1	2
2	4
3	6
4	8
5	10
6	11
7	12

Weekendpleegzorg betreft 2 dagen. In deeltijd kan er uitsluitend worden gedeclareerd over de periode van geleverde zorg. Wanneer er slechts een gedeelte van het jaar sprake is van pleegzorg, wordt de vergoeding verdisconteerd over de periode. *(Vb. Er wordt gedurende 6 maanden 1 dag per week pleegzorg ingezet. Volgens de tabel staat 1 dag per week gelijk aan 2 tranches op jaarbasis. Verdisconteerd naar de periode van 6 maanden is dat dus: $6/12$ e deel van 2 tranches = 1 tranche)*

Binnen deeltijdpleegzorg wordt er meestal gestart met een weekend per maand verblijf in een pleeggezin, arrangement met 2 tranches. Het komt regelmatig voor dat er gaandeweg meer gebruik wordt gemaakt van het deeltijdpleeggezin. Indien er tussentijds op- of afschaling nodig is, stuurt de pleegzorgaanbieder een nieuw arrangement, enkel ondertekend door de pleegzorgaanbieder, met hierin de wijzigingen (verantwoording waarom op- of afschalen nodig is, het aantal tranches waar naar op- of afgeschaald wordt en dat hierover overleg is geweest met de betreffende verwijzer). De pleegzorgaanbieder stuurt aan het eind van het jaar een verantwoording met aantal gemaakte zorgdagen, zodat achteraf de nog verschuldigde tranches verantwoord zijn en afgerekend kunnen worden.

Toepassing productcode 43A05

In sommige gevallen loopt deeltijdpleegzorg naast een voltijd pleegzorgarrangement met goede inhoudelijke redenen (bijvoorbeeld het voorkomen van uitstappen door een pleeggezin). In bepaalde gevallen wordt gelijktijdige inzet van beide pleegzorgarrangementen toegestaan. Dit is naar oordeel van de lokale toegang in samenspraak met de pleegzorgaanbieder.

Systeemtechnisch is het niet mogelijk om twee pleegzorgarrangementen op 1 client in te zetten. Hier is een aanvullende code voor ingericht door de deelnemende gemeenten: 43A05 (logeren outputgericht).

De inrichting van deze productcode is gelijk aan die van de pleegzorgarrangementen (43A03).

- Productcode: 43A05
- Eenheid: aantal wordt bepaald op basis van de inzet met een maximum van 2 tranches.
- Frequentie: 1 (per zorgtraject)
- Tarief: het geldende tarief pleegzorg voor de code 43A03.

Voor het indienen van deze trajecten dient het volledige berichtenverkeer gevolgd te worden.

De pleegzorgaanbieder kan het verzoek kenbaar maken door het insturen van een JW315 (verzoek om toewijzing) naar de gemeente die, conform woonplaatsbeginsel, verantwoordelijk is voor de jeugdige. Een aanvullend arrangement opstellen is niet nodig gezien dat de verwachting is dat de doelen voor deze situaties vrij vast staan en op voorhand zijn afgestemd. Vermelding van verlening op de verlenglijst.

Pleegoudervoogdij

Bij pleegoudervoogdij is de pleegoudervoogd zelf verantwoordelijk voor het administratieve proces: de pleegoudervoogd moet zelf de verlenging van het arrangement doen en indienen bij de gemeente. Aandachtspunt is dat dit goed op de verlenglijst moet komen te staan, dan kan de pleegzorg elk jaar zonder problemen verlengd worden. Vaak is begeleiding door pleegzorg nog wel nodig. Pleegoudervoogden krijgen een vergoeding en jaarlijkse veiligheidscheck. De rol van de pleegzorgorganisatie kan verschillen, van minimale contacten (daar waar pleegzorg goed ingeregeld is en een vinger aan de pols voldoende is) tot maandelijkse begeleidingscontacten bij pleegzorg gerelateerde vragen. Indien er aanvullende hulp nodig is voor het (pleeg)kind vraagt de pleegoudervoogd dit aan bij de gemeente en moet er een gezinsplan worden ingevuld (*voor achtergrondinformatie over pleegoudervoogdij, zie bijlage 1*).

Verlenging arrangementen gezinshuiszorg

Gezinshuizen waarbij een langdurige plaatsing aan de orde is, kan dezelfde werkwijze worden gehanteerd als pleegzorg met het volgende verschil: de looptijd van het arrangement is korter en de doelen zijn niet jaar in jaar uit hetzelfde. Daarom moet na een bepaalde periode het arrangement aangepast worden, want de ontwikkeling van een kind is meer gericht op verandering en dus zullen doelen naar verloop van tijd veranderen. Daarbij kiezen we in eerste instantie voor een arrangement met een looptijd van 2 jaar en kan er daarna een arrangement volgen met een looptijd van 4 jaar. Waarbij:

- Elk jaar (of meerdere malen per jaar) wordt geëvalueerd en de beslissing wordt genomen om met een jaar te verlengen (dit verlengen kan dan middels een verlenglijst en de beslissing om te verlengen wordt, net als bij pleegzorg, vastgelegd in het dossier bij de lokale toegang);
- Na de eerste 2 jaar een nieuw arrangement wordt opgesteld met nieuwe doelen en minimaal jaarlijks blijven evalueren en verlengen conform bovenstaande;
- Na max 4 jaar opnieuw een nieuw arrangement wordt opgesteld met nieuwe doelen en minimaal jaarlijks blijven evalueren en verlengen conform bovenstaande;

Deze afspraak geldt tot een jeugdige 18 jaar wordt. Als een jeugdige 18 jaar is geworden en er is de wens voor verlengde gezinshuiszorg, dan wordt dit overlegd met de gemeente (zie blz. 5 initiatiefplan).

Woonplaatsbeginsel bij gezinsvervangende woonvormen

De wijziging in het woonplaatsbeginsel met ingang van 1 januari 2022 luidt (specifiek voor verblijfszorg):

“ingeval een jeugdige verblijft bij een jeugdhulpaanbieder, pleegouder, in een instelling voor opvang of beschermd wonen als bedoeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 of in een justitiële jeugdinrichting als bedoeld in artikel 3a van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, of ingeval van jeugdhulp of jeugdreclassering in verband met het verblijf in een justitiële jeugdinrichting: de gemeente waar de jeugdige onmiddellijk voorafgaand aan zijn verblijf zijn woonadres, bedoeld in artikel 1.1, onder o, van de Wet basisregistratie personen, had”

In de praktijk houdt dat in dat voor gezinsvervangende woonvormen de situatie kan ontstaan dat cliënten die daar wonen onder een andere Jeugdzorgregio vallen, waardoor aanbieders met meerdere regio's contacten moeten onderhouden. In de praktijk is het mogelijk dat Jeugdregio's onderling een mandaatregeling overeenkomen, wat inhoudt dat gezinsvervangende woonvormen gebruik kunnen maken van het gecontracteerde zorgaanbod van de regio waarin het pleeggezin of gezinshuis is gevestigd, en dat verrekent met de "eigenlijke" thuisregio van de cliënt (conform woonplaatsbeginsel). De ontvangende regio koopt dus feitelijk voor rekening en verantwoordelijkheid van de verantwoordelijke regio zorg in.

De regio West-Brabant West is bereid om met betreffende regio's een dergelijke mandaatregeling aan te gaan, mits de (conform Woonplaatsbeginsel) verantwoordelijke Jeugdregio daartoe ook bereid is en de betrokken regio ook de contractvoorwaarden van de regio West-Brabant West aanvaardt.

Crisispleegzorg

Een crisisaanvraag voor pleegzorg (via het CIT / SEZ) komt enkel binnen bij Stichting Inzet voor Zorg (SIVZ). SIVZ bekijkt of een crisisplaatsing binnen pleegzorg mogelijk is en stemt dit af met de pleegzorgaanbieder. Buiten kantoor tijden zijn er noodbedden beschikbaar waar tevens gebruik van gemaakt kan worden. Indien er na de crisis- en/of noodbedplaatsing een vervolplaatsing binnen pleegzorg nodig is, wordt er door de betrokken pleegzorgaanbieder voor deze plaatsing een arrangement opgesteld en ingediend. De afhandeling van de crisisplaatsing zit in de reeds bestaande route met SIVZ. Op deze manier krijgt crisispleegzorg een nadrukkelijke rol binnen crisiszorg. Natuurlijk moet er altijd een jeugdprofessional en/of jeugdzorgwerker meegenomen worden in de afweging time-out of crisispleeggezin.

Voor de overige afspraken omtrent crisis wordt verwezen naar de [instructieroute crisis](#) en de afspraken in de [Jeugdhulpcatalogus](#).

Gezinsvervangende woonvormen in combinatie met Hoog- of laagcomplex zorg

Begeleiding en/of behandeling vanuit laag- of hoogcomplex zorg vindt (bij voorkeur) thuis in de eigen omgeving plaats. Met 'thuis' bedoelen we dan eveneens het pleeggezin, het gezinshuis of de residentiële woonvoorziening; we streven immers samen duurzame plaatsing of het voorkomen van 'break down' na.

Soms is het noodzakelijk dat een Jeugdige tijdens een behandeling op de locatie van een Jeugdhulpaanbieder in zorg verblijft. Veelal zal dan sprake zijn van een Hoogcomplex arrangement. Hoogcomplex zorg behelst behandeling en is te allen tijde gericht op uitstroom uit zorg. Streven is dan ook dat de Jeugdige na afloop van of mogelijk al gedurende de behandeling weer thuis kan gaan wonen of in het eigen netwerk wordt opgevangen, al dan niet met ondersteuning vanuit of via de gemeentelijke toegang. Dit is altijd het uitgangspunt en daar wordt tijdens de behandeling zo vroeg mogelijk naartoe gewerkt door de Jeugdhulpaanbieder en de Jeugdhulpaanbieder in samenwerking met het gezin, netwerk en professionals. En ook hier geldt weer dat 'het gezin' vanuit onze visie dus ook het pleeggezin, gezinshuis of de residentiële woonvoorziening kan zijn.

De inzet van laag- en hoogcomplex zorg in combinatie met een van de drie Gezinsvervangende woonvormen heeft als doel de woonplek van de Jeugdige te bestendigen. Indien gemotiveerd behoefte is aan ondersteuning vanuit een laag- of hoogcomplex arrangement overstijgt deze behoefte de inzet van de Gezinsvervangende woonvorm. Daarmee is de inzet van een laag- of hoogcomplex arrangement, naast de Gezinsvervangende woonvorm, mogelijk.

Samenwerking tussen de verschillende gezinsvervangende woonvormen

In de levensloop van een Jeugdige kan door verschillende omstandigheden complexe(re) problematiek ontstaan die specialistischere begeleiding vraagt dan wat in de huidige gezinsvervangende setting kan worden geboden. We verwachten van aanbieders dat zij ernaar streven dat ook deze Jeugdige in zijn/haar 'gezin' kan blijven wonen. Opnieuw verhuizen kan namelijk de Jeugdige extra beschadigen met alle gevolgen van dien. Om dit te voorkomen is het belangrijk dat de zorgaanbieder van de desbetreffende woonvorm (pro)actief extra ondersteuning, begeleiding of behandeling in de gezinsvervangende setting mogelijk maakt. Dit 'extra' komt bovenop wat wordt verwacht vanuit de hierboven genoemde wet en landelijke richtlijn. Uitvoering hiervan kan op verschillende manieren:

- door binnen de woonvorm variatie aan te brengen;
- door als aanbieder samen te werken met een andere zorgaanbieder, bijvoorbeeld vanwege hun specialisme;
- door als aanbieder van een woonvorm samen te werken met aanbieders van een lichtere of zwaardere woonvorm, bijvoorbeeld in vorm van advies, observatie, ambulante begeleiding en/of tijdelijk plaatsing;
- door als aanbieder samen te werken met gespecialiseerde Jeugdhulpaanbieders vanuit de door de Regio gecontracteerde aanbieders van laag- of hoogcomplexere zorg.

Samenwerking met de verwijzer

De regio WBW hanteert het gespreksmodel. Dit houdt in dat we continu in gesprek zijn met elkaar, binnen Gemeenten en met Jeugdhulpaanbieders. We gezamenlijk de verantwoordelijkheid delen om te komen tot een oplossing en elkaar aanspreken op elkaars doelen. We vertrouwen op elkaars expertise en specialisme.

Het doel van het gespreksmodel is dat het leidt tot creatieve oplossingen waardoor voor elke jeugdige en ouders de meest passende zorg wordt ingezet, rekening houdend met hun mogelijkheden en omstandigheden. Om dit hanteerbaar en meetbaar te maken is er een stelsel en deze werkwijze ontwikkeld. De behoefte van de jeugdige en ouders en de daarvoor benodigde inzet van zorg blijft altijd leidend, niet het stelsel. De Gemeente en/of de Gecertificeerde Instelling is daarbij de opdrachtgever van de Jeugdhulpaanbieder, niet de ouders en de jeugdige.

Verlengde pleegzorg / gezinshuizenzorg

Op basis van de Jeugdwet eindigt het wonen in een 'Gezinsvervangende woonvorm' zoals Pleeggezin, Gezinshuis en Residentieel wonen op de leeftijd van 23 jaar. Als de Jeugdige daarna nog begeleiding nodig heeft, valt deze onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Voor verlengde pleegzorg en gezinshuizenzorg gelden dezelfde afspraken als voor jeugdhulp 18 min: Er moet een geldige doorverwijzing zijn (gezinsplan of bepaling jeugdhulp). Als deze voor de 18de is afgegeven loopt het recht op zorg gewoon door. Een bepaling jeugdhulp stopt met 18 jaar en wordt een gezinsplan. Er is sprake van verlengde pleegzorg/gezinshuizenzorg bij 21 jaar.

Standaarddoelen verlengde pleegzorg:

Bij verlengde pleegzorg kan gebruik gemaakt worden van 3 standaarddoelen:

Doel 1: De cliënt beschikt over een duurzaam perspectief binnen het pleeggezin en wordt door pleegouders begeleid in het proces richting zelfstandigheid.

Doel 2: De cliënt wordt door pleegouders begeleid in het creëren van een sociaal netwerk wat ondersteunend is in zijn/haar ontwikkeling.

Doel 3: De cliënt ontwikkelt zich leeftijdsadequaat en krijgt zicht op wat meerderjarigheid van hem/haar zal vragen. Er komt zicht op het woonperspectief na de pleegzorgplaatsing.

Bovenstaande doelen zijn opgesteld en afgestemd tussen een gedragswetenschapper van een pleegzorgaanbieder en een gedragswetenschapper van het Expertteam. De standaarddoelen kunnen worden toegepast in het arrangement in geval van verlengde pleegzorg.

Het streven van de Regio blijft dat haar Jeugdigen terug kunnen naar zijn/haar (eigen) gezin of naar eigen netwerk. Als dit niet mogelijk is dient de Jeugdige in de gezinsvervangende woonvorm duurzaam opgevangen te worden en wordt daar toegewerkt naar verzelfstandiging met uitloop naar 23 jaar.

Toekomstplan bij pleegzorg

Wanneer de Jeugdige 16,5 jaar is dient door de pleegzorgaanbieder samen met de Jeugdige een [Toekomstplan](#) te worden opgesteld. In het toekomstplan wordt beschreven wat de stand van zaken is ten aanzien van de verschillende leefgebieden, waaronder zorg, onderwijs, werk, vrije tijd, wonen, gezondheid en financiën, en aan welke doelen de Jeugdige nog wil/gaat werken. De pleegzorgaanbieder doet dit in samenwerking met de Jeugdige en/of ouders, en betrokken partijen wat leidt tot een integraal beschreven toekomstplan. In gezamenlijkheid wordt de route naar zelfstandigheid bepaald. Samen met de jeugdige wordt bekeken welke stappen worden gezet en wat haalbaar is. En er wordt bekeken welke rol voor het netwerk is weggelegd.

De pleegzorgaanbieder neemt het initiatief voor dit gezamenlijk overleg. Het toekomstplan draagt bij aan het bieden van doorgaande hulpverlening (zorgcontinuïteit) vanaf het 18^e levensjaar van de Jeugdige.

We kiezen voor het opstellen van een Toekomstplan bij 16,5 jaar voor reguliere jeugdhulp omdat doelen voor begeleiding of behandeling bij 18 jaar over zullen gaan naar Wmo/ Zorgverzekeringswet. Het kan zijn dat het op dat moment bij de jeugdige niet haalbaar is om het toekomstplan op te stellen of niet volledig. Dan moet de afspraak worden gemaakt wanneer het toekomstplan wel opgesteld gaat worden en verder aangevuld wordt, zodat zo vroeg mogelijk het perspectief voor de jeugdige duidelijk wordt.

Pleegzorg bij 18 jaar

Wanneer bij het bereiken van de leeftijd van 18 jaar de jeugdige in het pleeggezin blijft wonen, kan het pleegzorgarrangement verlengd worden via de verlenglijst of bij nieuwe doelen een nieuw arrangement worden afgesloten. Het eerder opgestelde toekomstplan blijft / is leidend. Daarna wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig worden de doelen bijgesteld (een nieuw arrangement) of verlengd (middels de verlenglijst).

Verlengde pleegzorg vanaf 21 jaar

Bij het bereiken van de leeftijd van 21 jaar is er sprake van verlengde pleegzorg. Er dient altijd een nieuw arrangement opgesteld te worden met het streven naar uitstroom uit jeugdzorg met vervolgperspectief. Een half jaar voor de 21^e verjaardag wordt de gezamenlijke evaluatie gepland door de pleegzorgaanbieder.

Tot 23 jaar moet, naast de evaluatie, jaarlijks een nieuw arrangement gemaakt worden als toets of er nog sprake is van verlengde (pleeg)zorg. Dit moet per client / op maat bekeken worden. Er kan dan geen verlenglijst meer worden toegepast.

Bij al deze stappen wordt het toekomstplan steeds betrokken en als leidraad gebruikt.

Het hier omschreven proces van verlengde pleegzorg geldt eveneens voor verlengde gezinshuizorg.

Licht en Zwaar woonvariant

Het onderscheid tussen Licht en Zwaar laat zich als hieronder beschreven kenmerken:

Gezinshuizorg licht:

De reguliere vorm van gezinshuizorg. De cliënt heeft naast de behoefte aan een woonplek een normale behoefte aan begeleiding. Er is geen behoefte aan intensieve inzet van externe zorgverleners.

Gezinshuizorg zwaar:

De reguliere vorm van gezinshuizorg. De cliënt heeft naast de behoefte aan een woonplek een intensieve behoefte aan begeleiding. Daarnaast kan een behoefte bestaan aan intensieve inzet van externe zorgverleners.

Bij de verkenning wordt door de jeugdprofessional en/of GI de kenmerken van 'Woonzorg Licht' en 'Woonzorg Zwaar' gehanteerd zoals hierboven aangegeven. Belangrijk hierbij is dat wordt verkend wat mogelijk is in, en vanuit het gezins- /netwerksysteem door het systeem in beeld te brengen (familie, vrienden, burens, bekenden);

De toelichting gezinshuis licht of gezinshuis zwaar hoeft niet in het zorgarrangement voor kinderen boven de 12 jaar te worden gezet. Omdat de jeugdigen moeten tekenen, en dus het arrangement lezen, wordt dit als belastend ervaren door gezinshuisouders en jeugdige. Deze motivatie kan gemaild worden naar de gemeente.

Bijzondere kosten

Voor de afspraken over de vergoeding van bijzondere kosten wordt verwezen naar de Regeling gemeenten West-Brabant West t.a.v. zak- en kleedgeld en bijzondere pupilkosten in de [Jeugdhulpcatalogus Laagcomplex](#) (pagina 47).

Vervoer

Voor de werkafspraken over vervoer wordt verwezen naar de Toelichting Jeugdhulpcatalogus 2023, pagina 37.

Bijlage 1

Pleegoudervoogdij

Bij de opvoedingsvariant is het streven dat pleegouders de juridische zeggenschap verkrijgen over het pleegkind. Voogdijoverdracht naar (één van) de pleegouders is mogelijk als aan een aantal criteria is voldaan. In het kort komt het erop neer dat pleegoudervoogdij vorm kan krijgen wanneer er sprake is van een langdurige pleegzorgsituatie en wanneer iedereen (voogd, ouders, pleegouders, pleegzorgorganisatie) instemt met gezagsoverdracht. Er vindt overdracht plaats van de voogdij tussen de voogd en de pleegouders. De rechtbank bepaalt de ingangsdatum van pleegoudervoogdij. Het komt voor dat een ouder vanuit het vrijwillig kader gezag overdracht regelt, bijvoorbeeld bij overlijden (testament). Een enkele keer wordt in de rechtbank bepaald dat er jeugdhulp gaat komen in het kader van pleegzorg en dat beoogde netwerkpleegouders gelijk gevraagd worden de voogdij op zich te nemen. Pleegzorg is dan niet betrokken geweest bij de besluitvoering maar wordt wel gevraagd uitvoering te geven aan pleegzorg in het kader van pleegoudervoogdij.

Wat is de positie van de pleegoudervoogd?

Pleegoudervoogden hebben net als ouders de zeggenschap over het pleegkind.

- De pleegoudervoogd kan zelf beslissingen nemen ten aanzien van het pleegkind zoals schoolkeuze of medische behandelingen.
- Pleegoudervoogden hebben de plicht contact tussen ouder en kind vorm te geven.
- De pleegoudervoogd is zelf verantwoordelijk voor het regelen van extra of gespecialiseerde zorg tot het achttiende levensjaar van het pleegkind.
- Pleegoudervoogden zaken moeten regelen zoals bewindvoering, zorgverzekering, rechtsbijstandverzekering, aansprakelijkheidsverzekering, inboedelverzekering etc.
- Bij verlengde pleegzorg (tot 21 jaar) vervalt de voogdij vanwege het bereiken van meerderjarigheid en krijgt de pleegoudervoogd de status van pleegouder.

Positie van de pleegzorgorganisatie:

Middels een bepaling pleegzorg (vrijwillig kader) wordt de pleegzorgorganisatie verzocht uitvoering te geven aan pleegzorg. Dat betekent dat er maandelijks pleegvergoeding wordt uitbetaald en dat pleegoudervoogden gebruik mogen maken van de regeling bijzondere kosten (het zgn. 1 loket). Wettelijk gezien is het de taak van de pleegzorgorganisatie om jaarlijks een evaluatie uit te voeren en het kind/de jongere te spreken en de veiligheidscheck plaats. Op verzoek van pleegoudervoogden kan er meer begeleiding plaats vinden. Indien pleegzorg van mening is dat er meer begeleiding nodig is kan dat alleen wanneer pleegoudervoogden daarmee instemmen. Pleegoudervoogd regelt zelf bepalingen; de verlengingsbepaling pleegzorg of voor extra zorg. De pleegzorgaanbieder verzoekt pleegouders dit met hen af te stemmen. Indien er sprake is van regelmatige begeleidingscontacten zijn zij op de hoogte. Dat is niet altijd het geval waardoor er verwarring kan zijn tussen CJG/gemeente en pleegzorg. Dit komt naar boven bij de hantering van de verlenglijst in WBW. Verdere afstemming is dan vereist.

Regelzaken:

Het is van belang dat de Jeugdprofessional op de hoogte is dat er bij pleegoudervoogdij altijd betrokkenheid is van pleegzorg. Ook wanneer extra specialistisch zorg ingezet wordt, de pleegzorg doorloopt. Afstemming over verwachtingen en samenwerking is dan ook met de pleegzorgbegeleider

gewenst. Wanneer de GI de voogdij overdraagt, is het de verantwoordelijkheid van de jeugdzorgwerker dat de pleegzorg wordt overgenomen door de gemeente. De jeugdzorgwerker van de GI moet zorgen voor een warme overdracht (tel, gesprek) met de gemeente en houdt goed in de gaten als er vanwege het veranderen van kader (van justitieel naar vrijwillig kader) het woonplaatsbeginsel verandert. De GI draagt de voogdij taken over aan de pleegoudervoogd middels is een warme overdracht. De rol van de pleegzorgorganisatie kan dus nogal verschillen, van minimale contacten (daar waar pleegzorg goed ingeregeld is en een vinger aan de pols voldoende is) tot maandelijkse begeleidingscontacten bij pleegzorg gerelateerde vragen. Op en afschalen van de begeleiding is aan de orde in de pleegoudervoogdijzaken. Vragen zoals hoe samen te werken met ouders/familie worden actueel wanneer bijv. een ouder uit de gevangenis komt, terugkeert uit het buitenland, een andere invulling wenst aan contact met zijn/haar kind of een ander blik op de pleegzorg heeft gekregen. Fases in het leven van een kind kan verschillende ontwikkelingsvraagstukken oproepen waar pleegoudervoogden of de kinderen/jongeren ondersteuning bij nodig hebben.

Meer informatie:

<https://www.pleegzorg.nl/bibliotheek/3-pleegoudervoogdij/46-wat-is-pleegoudervoogdij>